

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/243/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2317211670
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Holíč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2317211670.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu: JUDr. Martin Holíč a členiek senátu: Mgr. Renáta Gavalcová a JUDr. Bibiána Ťažiarová, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31575951, Hodžova 11, Žilina, proti žalovaným: 1. A. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXX/XX, S., zastúpený: Marián Galbavý, advokátska kancelária s.r.o., IČO: 51 436 108, Kapitulská 6, Trnava, 2. O. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX, o zaplatenie 126.289,73 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 26Csp/130/2017-99 zo dňa 16. januára 2018, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd návrh žalobcu na prerušenie konania **z a m i e t a**.
- II. Odvolací súd návrh žalobcu na zmenu žaloby **n e p r i p ú ť a**.
- III. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- IV. Žalovaný 1 má voči žalobcovi **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške.
- V. Žalovanému 2 sa voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietla. Výrokom II. súd žalovanému 1 priznal 100% náhrady trov právneho zastúpenia. Výrokom III. súd žalovanému 2 náhradu trov konania nepriznal.

2. Rozhodnutie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 544 ods. 1, § 545 ods. 2 a 3, § 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Vecne argumentoval tým, že predmetom konania je nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 126.289,73 eur voči žalovaným 1/ a 2/, pričom zo žaloby nie je zrejmé, o aký druh spoločného záväzku žalovaných má v konaní ísť, nakoľko žalobca v žalobnom petite nedefinoval spôsob žiadaného zaplatenia záväzku žalovanými 1/ a 2/, čím je podľa názoru súdu žalobný petit nevykonateľný. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané a medzi stranami sporu nebolo sporným, že žalobca ako veriteľ a žalovaný 2/ ako dlžník dňa 20.01.2012 uzatvorili Zmluvu o poskytnutí úveru č. 60/204/12 (úverová zmluva), predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 78.000,- eur. V zmysle bodu 8.1 úverovej zmluvy žalobca ako záložný veriteľ uzatvoril so žalovaným 1/ ako záložcom Zmluvu o zriadení záložného práva na nehnuteľný majetok č. 60/204/12 (záložná zmluva), predmetom ktorej bolo zriadenie záložného práva k nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaného 1/, evidovanej na LV č. XX, k.ú. S., za účelom zabezpečenia splnenia povinností žalovaného 2/ z úverovej zmluvy. V konaní nebolo sporným, že súčasne s týmto konaním je na OS Galanta vedené konanie o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktorá je predmetom záložnej zmluvy, kde žalovaný 1/ má procesné postavenie

žalovaného, pričom ide o konanie sp. zn. 10C/61/2013, ktoré konanie nebolo právoplatne ukončené. Ďalej bolo preukázané, že Rozsudkom OS Galanta sp. zn. 2T/36/2014 z 10.05.2016 súd žalovaného 1/ uznal vinným zo zločinu podvodu podľa ust. § 221 ods. 1,3, písm. a/ Tr. zákona na základe toho skutkového stavu, že „...uzatvoril s D. H. a jeho manželkou I. H. zmluvu o pôžičke, v zmysle ktorej im poskytol finančnú hotovosť vo výške 15000 eur na vyplatenie ich dlhov v exekučnom konaní a následne ich požiadal, aby na neho ako záruku za poskytnuté finančné prostriedky po dobu splatenia pôžičky previedli ich nehnuteľnosti zapísané na LV č. XX v k.ú. Š., na čo H. pristúpili s vedomím, že podpisujú listiny týkajúce sa takéhoto zabezpečovacieho prevodu na notárskom úrade JUDr. Aleny Kováčovej v Šali, dňa 27.09.2010 podpísali kúpnu zmluvu, v zmysle ktorej však v skutočnosti obžalovanému vyššie uvedené nehnuteľnosti odpredali a tiež toho istého dňa v prospech S., a.s., zmluvu o zriadení záložného práva k týmto nehnuteľnostiam v prospech S., a.s., nakoľko na prefinancovanie kúpy nehnuteľnosti v zmysle tejto zmluvy bol obžalovanému poskytnutý úver z S., a.s. Vo výške 72.000,- eur a následne napriek tomu, že mu H. poskytnutú pôžičku vo výške 15.000,- eur splácali, ich nehnuteľnosti odpredal E.W., zabezpečil, aby dlžná čiastka voči S., a.s. V prospech ktorej boli nehnuteľnosti založené, boli vyplatené z úveru, ktorý si zobral E.W. V Prima banke...". Voči predmetnému rozsudku podal žalovaný 1/ odvolanie, ktoré však KS v Trnave uznesením sp. zn. 3To/73/2016 zamietol. Z uvedeného mal žalobca za to, že žalovaný 1/ nadobudol nehnuteľnosť od právneho predchodcu v rozpore so zákonom, nakoľko kúpna zmluva, na základe ktorej žalovaný 1/ nehnuteľnosť nadobudol, je neplatná podľa ust. § 39 OZ a v čase uzatvorenia záložnej zmluvy vlastníkom nehnuteľnosti nebol.

3. Žalobca si vzhľadom na existenciu vyššie označeného trestného rozsudku uplatnil voči žalovanému 1/ v zmysle bodu 3.10 záložnej zmluvy a voči žalovanému 2/ v zmysle bodu 8.1.4 úverovej zmluvy nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 126.289,73 eur, pričom výšku pokuty odôvodnil vychádzajúc z vyššie uvedených zmluvných dojednaní výškou zostatku úveru (126.289,73 eur) k rozhodnému dňu, ktorým dňom malo byť vynesenie uznesenia KS v Trnave sp. zn. 3To/73/2016 dňa 22.11.2016. Obsah zmluvných dojednaní v bode 3.10 záložnej zmluvy a v bode 8.1.4 úverovej zmluvy je totožný, pričom je z neho zrejmé, že hlavným predpokladom pre úspešné uplatnenie si nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty či už voči žalovanému 1/ alebo žalovanému 2/ je nesporná (preukázaná) existencia rozhodnutia súdu alebo inej právnej skutočnosti, preukazujúcich neexistenciu vlastníckeho práva záložcu (žalovaného 1/) v čase uzatvorenia týchto zmlúv (20.01.2012) alebo iné obmedzenie dispozičného práva záložcu k zálohu, ktoré (priamo) spôsobí neplatnosť tejto zmluvy. Dôkazné bremeno na strane žalobcu v tomto konaní teda primárne predstavuje preukázanie neexistencie vlastníckeho práva záložcu (žalovaného 1/) k zálohu (nehuteľnosť vyššie špecifikovaná), a to predložením buď právoplatného rozhodnutia súdu, alebo preukázaním právnej skutočnosti (objektívnej alebo subjektívnej). Žalobca mal za to, že uvedenú procesnú povinnosť splnil predložením rozsudku Okresného súdu Galanta sp. zn. 2T/36/2014 z 10.05.2016 v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3To/73/2016 zo dňa 22.11.2016, teda doložením rozhodnutia súdu, preukazujúceho neexistenciu vlastníckeho práva resp. obmedzenie dispozičného práva záložcu k zálohu v čase uzatvorenia záložnej zmluvy. Súd sa nestotožnil s názorom žalobcu o tom, že predložením uvedených rozhodnutí je preukázaná neexistencia vlastníckeho práva žalovaného 1/ k zálohu, nakoľko s poukazom na ust. § 193 CSP, súd je viazaný rozsudkom vynesenej v trestnom konaní len v časti výroku o tom, že bol spáchaný trestný čin (v danom prípade zločin podvodu), avšak aj s prihliadnutím na príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka a katastrálneho zákona, zmenu v označení vlastníka nehnuteľnosti k určitému dátumu nemožno vykonať na základe rozsudku vynesenej v trestnom konaní vzhľadom na absenciu vykonateľného petitu rozsudku pre daný účel (súd v trestnom konaní rozhoduje o vine a treste, nie o určení, či tu právo je alebo nie je). Cestou právoplatného súdneho rozhodnutia možno zmenu vlastníka vykonať len v civilnom sporovom konaní iniciovaným na základe určovacej žaloby podľa ust. § 137 písm. c/ CSP. Práve takým konaním je už prebiehajúce a doposiaľ právoplatne neskončené konanie na tunajšom súde pod sp. zn. 10C/61/2013 o určení vlastníctva k predmetnej nehnuteľnosti (záloh), kde žalovaný 1/ má vystupovať v procesnom postavení žalovaného podľa označenia žalobcu. Právoplatné rozhodnutie v konaní sp. zn. 10C/61/2013 je práve takým typom súdneho rozhodnutia, ktorým môže byť (vzhľadom na jeho výsledok) dosiahnutá zmena v označení vlastníka zálohu k rozhodnému dátumu v príslušnom liste vlastníctva a ktorý rozsudok v časti jeho výroku je záväzný pre súd aj v tomto konaní. Súd zároveň konštatuje, že žalobca neoznačil a ani nepreukázal existenciu prípadnej právnej skutočnosti, či už objektívnej alebo subjektívnej, ktorá by rovnako ako súdne rozhodnutie preukazovala neexistenciu vlastníckeho práva žalovaného 1/ k zálohu. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca v konaní nepreukázal existenciu rozhodnutia súdu alebo na základe inej právnej skutočnosti nepreukázal neexistenciu vlastníckeho práva záložcu v čase uzatvorenia záložnej zmluvy alebo iné obmedzenie dispozičného práva záložcu k zálohu, ktoré spôsobí

neplatnosť záložnej zmluvy, súd konštatuje, že neuniesol dôkazné bremeno svojich tvrdení, na základe čoho žalobu zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, kde žalovanému 1/ ako procesne plne úspešnej strane sporu priznal uplatnenú náhradu trov právneho zastúpenia v plnej výške a žalovanému 2/ napriek nespornej existencii jeho nároku vzhľadom na procesný úspech v konaní náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si ju neuplatnil a zo spisu existencia trov ani nevyplývala.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie, resp. navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konania. Odvolateľ namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP), zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené (§ 365 ods. 1 písm. g) CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Prvoinštančný súd mal za to, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno, keď nepreukázal existenciu právoplatného rozhodnutia súdu alebo inej právnej skutočnosti, ktorá by preukazovala neexistenciu vlastníckeho práva záložcu v čase uzatvorenia úverovej a záložnej zmluvy. Žalobca však má za to, že pokiaľ nemal súd túto skutočnosť za preukázanú, bolo jeho povinnosťou v rámci postupu podľa § 181 ods. 2 CSP s týmto oboznámiť strany sporu, aby mali možnosť sa k predmetnej skutočnosti vyjadriť a prípadne použiť ďalšie prostriedky procesného útoku či obrany, či navrhnúť ďalšie dôkazy. Jednou zo základných zásad civilného sporového konania je zásada práva na spravodlivý proces, ktorá sa priamo premieňa do potreby zabrániť vydávaniu prekvapivých súdnych rozhodnutí. Prvoinštančný súd porušil právo žalobcu na spravodlivý súdny proces, keď vydal prekvapivé rozhodnutie na základe skutočností, ktoré v rámci pojednávania neboli zo strany súdu označené ako sporné. Prvoinštančný súd pochybil, keď sám ex offo neprerušil konanie, nakoľko mal vedomosť o vedení konania o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam sp. zn. 10C/61/2013, pokiaľ považoval vyriešenie otázky, ktorá je predmetom uvedeného konania, za základ rozhodnutia v tejto veci. Žalobca z opatrnosti vzhľadom k právnomu názoru súdu o predčasnosti podanej žaloby navrhuje, aby bolo toto konanie prerušené až do právoplatnosti rozhodnutia v právnej veci vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 10C/61/2013. Okresný súd v odvolaní napadnutom rozsudku mal za to, že žalobca nepreukázal ani inú právnu skutočnosť, ktorá by preukazovala neexistenciu vlastníckeho práva záložcu v čase uzatvorenia predmetnej záložnej zmluvy. S týmto právnym názorom súdu sa žalobca rovnako nestotožňuje, nakoľko má za to, že rozsudok Okresného súdu Galanta sp. zn. 2T/36/2014 zo dňa 10.05.2016 jednoznačne preukazuje, že takáto skutočnosť existuje, a teda že zo strany žalovaného 1 došlo k podvodnému konaniu. Samotnou právnou skutočnosťou teda je konanie žalovaného 1 v rozpore so zákonom, ktorého následkom je neplatnosť právneho úkonu, ktorým nadobudol vlastnícke právo k predmetu zálohu, pričom sa jedná o neplatnosť absolútnu, a teda prípadné rozhodnutie súdu v civilnom sporovom konaní bude mať len deklaratórny charakter. V konaní bola preukázaná existencia inej právnej skutočnosti, z ktorej jednoznačne vyplýva, že žalovaný 1 nemal vlastnícke právo k založeným nehnuteľnostiam, nakoľko ich nadobudol na základe absolútne neplatného právneho úkonu, pričom konanie žalovaného 1 bolo v takom hrubom rozpore s právnymi predpismi, že došlo nielen k porušeniu občianskoprávných, ale aj trestnoprávných predpisov a bola naplnená skutková podstata zločinu podvodu. Samotný trestný rozsudok teda nie je skutočnosťou o ktorú žalobca opiera svoj nárok, ale len dôkazom o existencii takejto skutočnosti. Nakoľko v dôsledku nedopatrenia nebol v žalobnom návrhu špecifikovaný spôsob žiadaného zaplatenia dlžnej sumy žalovanými 1 a 2, žalobca v súlade s ustanovením § 139 CSP navrhuje, aby súd pripustil zmenu žaloby nasledovne: Žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 126.289,73 Eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % p.a. zo sumy 126.289,73 Eur odo dňa 23.11.2016 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet žalobcu č. Z XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, vedený v Prima banke Slovensko, a.s., VS: XXXXXX, ŠS: XXXXXX.

5. Žalovaný 1 odvolanie nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa vyjadril prostredníctvom svojho právneho zástupcu. K námietke žalobcu, že bolo povinnosťou súdu v rámci postupu podľa § 181 ods. 2 CSP oboznámiť strany sporu s tým, čo považuje za nepreukázané, aby mali možnosť sa k predmetnej skutočnosti vyjadriť a prípadne použiť ďalšie prostriedky procesného útoku či obrany, či navrhnúť ďalšie dôkazy, žalovaný 1 uviedol, že postup súdu prvej inštancie bol absolútne správny, pričom zo samotnej zápisnice z pojednávania je zrejmé, že súd prvej inštancie poučil strany sporu podľa § 181 ods. 2 CSP. Priebeh pojednávania bol z procesného hľadiska správny, zákonný sudca rešpektoval znenie CSP a postupoval v konaní v súlade so zákonom. Žalobca bol na pojednávaní vo veci samej

prítomný a mal dostatok priestoru uplatniť prostriedky procesného útoku a obrany. Pokiaľ žalobca tvrdí, že rozhodnutie súdu je prekvapivé a vychádza zo skutočností, ktoré v rámci pojednávania neboli zo strany súdu označené ako sporné, žalobca nerozlišuje inštitút predbežného právneho posúdenia a označenie tvrdení za sporné / nesporné. Žalovaný 1 v písomných podaniach a rovnako aj na pojednávaní vo veci samej rozporoval tvrdenia žalobcu o tom, že je preukázaná existencia právoplatného rozhodnutia súdu alebo inej právnej skutočnosti, ktorá by preukazovala neexistenciu vlastníckeho práva záložcu v čase uzatvorenia úverovej a záložnej zmluvy. Tvrdenie o existencii právoplatného rozhodnutia súdu alebo inej právnej skutočnosti, ktorá by preukazovala neexistenciu vlastníckeho práva záložcu v čase uzatvorenia úverovej a záložnej zmluvy, bolo od prvého úkonu žalovaného 1 vo veci popierané, preto v zmysle citovaného § 151 ods. 1 CSP sa uvedené tvrdenie žalobcu a contrario považuje za sporné. Úlohou strán sporu je v takom prípade použiť prostriedky procesného útoku / obranu na podporu svojich tvrdení. Pokiaľ sa súd v rámci predbežného právneho posúdenia prikloní na jednu či druhú stranu, neznamená to, že popierané tvrdenia jednej či druhej strany strácajú povahu sporných. Tvrdenia riadne rozporované protistranou sú tvrdeniami spornými bez ohľadu na právny názor súdu vyslovený v predbežnom právnom posúdení. Ak strana sporu popiera skutkové okolnosti tvrdené protistranou, je úlohou druhej strany sporu, aby využila prostriedky procesného útoku / obrany na preukázanie svojich tvrdení bez ohľadu na to, či súd vysloví, ktoré tvrdenia považuje za sporné alebo nesporné. Žalobcovi bolo dostatočne umožnené tvrdiť skutočnosti významné z hľadiska právneho názoru súdu a navrhovať na ich preukázanie dôkazy. Konštatovanie žalovaného 1 je zároveň podporené aj skutočnosťou, že súd prvej inštancie sa priklonil k právnemu názoru, ktorý bol v konaní už skôr prezentovaný žalovanými ako stranami sporu, čo znamená, že sa nejednalo o iné (prekvapivé) právne posúdenie (také, ktoré nebolo niektorou zo strán sporu prezentované), ktoré by mohlo strany sporu zaskočiť. Je vecou a na zodpovednosti žalobcu, do akej miery sa bude voči tvrdeniami protistrany brániť a aké procesné návrhy bude v konaní predkladať.

6. K námietke žalobcu, že prvoinštančný súd pochybil, keď sám ex offo neprerušil konanie, nakoľko mal vedomosť o vedení konania o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam sp. zn. 10C/61/2013, pokiaľ považoval vyriešenie otázky, ktorá je predmetom uvedeného konania, za základ rozhodnutia v tejto veci, žalovaný 1 uviedol, že CSP (najmä § 162 - 165) neukladá konajúcemu súdu povinnosť obligatórne ex offo prerušiť konanie v prípade, na ktorý poukazuje žalobca. Pokiaľ súd prvej inštancie konanie neprerušil, nepostupoval v rozpore so zákonom a nemožno takýto postup súdu hodnotiť ako nesprávny. Sám žalobca mal možnosť súdu prvej inštancie navrhnúť prerušenie konania, či už písomne alebo priamo na pojednávaní, čo však nespravil. Prerušiť konanie navrhol až v odvolaní vo veci samej, pričom neexistuje dôvod na prerušenie konania. Žalobca svoj nárok zakladá a odôvodňuje existenciou právoplatného rozhodnutia súdu alebo inej právnej skutočnosti, ktorá by preukazovala neexistenciu vlastníckeho práva záložcu v čase uzatvorenia úverovej a záložnej zmluvy. Uvedené tvrdenie žalobca však nepreukázal - nepredložil súdu prvej inštancie rozhodnutie súdu, a zároveň nepreukázal ani inú skutočnosť, ktorá by preukazovala neexistenciu vlastníckeho práva záložcu v čase uzatvorenia úverovej a záložnej zmluvy. Žalobca síce tvrdí, že takouto skutočnosťou je rozsudok Okresného súdu Galanta, sp. zn. 2T/36/2014, ktorým bol žalovaný 1 uznaný za vinného pre spáchanie zločinu podvodu, avšak s takýmto tvrdením žalovaný 1 nesúhlasí. Poukazuje na argumentáciu uvádzanú v písomných podaniach, podľa ktorej v prípade zmluvnej úpravy predkladanej žalobcom však absentuje vymedzenie zmluvnej povinnosti, ktorá je zmluvnou pokutou zabezpečená, preto bod 3.10 záložnej zmluvy považuje za neplatný, resp. dojednanie zmluvnej pokuty v uvedenom bode považuje za neplatné. Povinnosť, ktorej splnenie zmluvná pokuta zabezpečuje, musí dostatočne presne a určito identifikovaná, v opačnom prípade ide o neplatnú dohodu o zmluvnej pokute, čo je nepochybne aj prípad dohody o zmluvnej pokute predloženej žalobcom. Už samotná skutočnosť, že žalobca použil v dojednaní o zmluvnej pokute pojem „iná právna skutočnosť“ je výrazom neurčitosti dojednania o zmluvnej pokute, keď žalobca absolútne nešpecifikuje, o akú právnu skutočnosť má alebo môže ísť. Práve naopak, žalobca svojvoľne označuje za inú právne významnú skutočnosť preukazujúcu neexistenciu vlastníckeho práva záložcu v čase uzavretia záložnej zmluvy existenciu rozsudku v trestnom konaní. Existencia rozsudku v trestnom konaní však sama o sebe nemôže byť skutočnosťou, na základe ktorej by mohol žalobca úspešne uplatniť nárok na uhradenie zmluvnej pokuty. Žalobca sám prejedikuje neexistenciu vlastníckeho práva záložcu v čase uzavretia záložnej zmluvy v dôsledku existencie rozsudku z trestného konania. Judikovať existenciu / neexistenciu vlastníckeho práva záložcu v čase uzavretia záložnej zmluvy však môže len súd. Prípadné prerušenie konania do doby právoplatného skončenia konania vedeného Okresným súdom Galanta pod sp. zn. 10C/61/2013 by podľa žalovaného 1 predstavovalo porušenie zásady „rovnosti zbraní“. Skutočnosť, že žalobca podal voči žalovaným žalobu, v ktorej uvádza tvrdenia nepodložené dôkazmi,

nemôže ísť na ťarchu žalovaných. Prerušenie konania by znamenalo, že konajúci súd de facto supluje, alebo inými slovami, pomáha žalobcovi k uneseniu dôkazného bremena. Je to však práve žalobca, koho povinnosťou je uniesť dôkazné bremeno. Pokiaľ sa obráti na súd so žalobou a nedokáže uniesť dôkazné bremeno, musí byť v konaní neúspešný. Žalobca sa nemôže v prípade iniciovania sporu spoliehať na to, že súd konanie preruší do doby právoplatnosti rozsudku v inom konaní, a toto následne predloží konajúcemu súdu ako dôkaz. Žalobca je v konaní vedenom Okresným súdom Galanta pod sp. zn. 10C/61/2013 v postavení intervenienta. O uvedenom konaní mal žalobca vedomosť už v čase podania žaloby, nakoľko na predmetné konanie sám v žalobe poukazuje. Žalobca mal preto napr. možnosť vstúpiť ako intervenient do uvedeného konania už v čase pred podaním žaloby o zaplatenie zmluvnej pokuty, počkať si na rozhodnutie a následne iniciovať konanie o plnenie. Žalobca však žalobu podal predčasne, čo je plne na jeho vôli a zodpovednosti, pričom túto zodpovednosť nemôže prenášať na súd prvej inštancie. Súd prvej inštancie postupoval správne, ak konanie neprerušil. Neexistuje zákonný dôvod pre prerušenie konania. Žalobca neunesol vo veci dôkazné bremeno, podal žalobu predčasne. Inštitút prerušenia konania nemá byť nástrojom, ktorým sa strane sporu pomáha uniesť dôkazné bremeno. Unesenie dôkazného bremena je vecou strany sporu. Ak strana sporu „čaká“ na dôkaz v podobe rozsudku v inom súdnom konaní, ktorého je účastníkom, nie je žiadúce iniciovať konanie a následne žiadať o jeho prerušenie, najmä ak sa jedná o žalobu na zaplatenie sumy. V tomto prípade ide o otázku dôkaznej núdze žalobcu, a rozhodnutie nie je priamo závislé na vyriešení otázky, ktorá je predmetom konania o určenie vlastníckeho práva. Rozhodnutie v prejednávanej veci bez skončenia súdneho konania vedeného Okresným súdom Galanta pod sp. zn. 10C/61/2013 nemôže na strane žalobcu spôsobiť žiadne vážne neodstrániteľné následky.

7. Vo vzťahu k návrhu na pripustenie zmeny žaloby podľa § 139 CSP, ktorý žalobca uvádza v bode III. odvolania, žalovaný 1 poukazuje na § 371 CSP, podľa ktorého žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť. Odvolacie konanie začalo podaním odvolania žalobcom, preto by mal byť takýto návrh, pokiaľ bude posúdený ako zmena žaloby, zamietnutý. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne a zákonné. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci. Žalovaný 1 preto navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť a uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania.

8. Žalovaný 2 odvolanie nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa nevyjadril.

9. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), účinného od 01.07.2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávnenou osobou (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 C.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 C.s.p.), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 C.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, v dôsledku čoho je namieste rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny s použitím § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdiť.

11. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania jemu predchádzajúceho, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

12. Pretože odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku, a pretože odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 C.s.p. odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu

odvolateľovi, ktorý vo svojom odvolaní neuvádza žiadne nové podstatné skutkové či právne argumenty než tie, ktoré uviedol už pred súdom prvej inštancie, ktorý sa s nimi náležite vysporiadal.

13. Predmetom odvolacieho konania bolo v danom prípade posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol správne, keď žalobu o zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol z dôvodu neunesenia dôkazného bremena žalobcom.

14. Z obsahu spisu a dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa domáha zaplatenia zmluvnej pokuty, ktorá bola dojednaná v Zmluve o zriadení záložného práva č. 60/204/12 zo dňa 20.01.2012 (ďalej aj „záložná zmluva“) uzavretej medzi žalobcom a žalovaným 1 a v Zmluve o poskytnutí úveru č. 60/204/12 zo dňa 20.01.2012 (ďalej aj „úverová zmluva“) uzavretej medzi žalobcom a žalovaným 2.

15. Podľa bodu 3.10 záložnej zmluvy v prípade, ak sa na základe rozhodnutia súdu alebo na základe inej právnej skutočnosti preukáže neexistencia vlastníckeho práva záložcu v čase uzatvorenia tejto zmluvy, alebo iné obmedzenie dispozičného práva záložcu k zálohu, ktoré spôsobí neplatnosť tejto zmluvy, je záložný veriteľ oprávnený požadovať od záložcu zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške pohľadávky záložného veriteľa v čase, kedy nastane rozhodná udalosť. Zmluvnou pokutou nie je dotknutý nárok na náhradu škody, ktorá záložnému veriteľovi v dôsledku porušenia uvedených povinností vznikla a prevyšuje výšku zmluvnej pokuty.

16. Podľa bodu 8.1.4 úverovej zmluvy v prípade, ak sa na základe rozhodnutia súdu alebo na základe inej právnej skutočnosti preukáže neexistencia vlastníckeho práva záložcu v čase uzatvorenia tejto zmluvy alebo iné obmedzenie dispozičného práva záložcu k zálohu, ktoré spôsobí neplatnosť tejto zmluvy, je záložný veriteľ oprávnený požadovať od záložcu zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške pohľadávky záložného veriteľa v čase, kedy nastane rozhodná udalosť. Zmluvnou pokutou nie je dotknutý nárok na náhradu škody, ktorá záložnému veriteľovi v dôsledku porušenia uvedených povinností vznikla a prevyšuje výšku zmluvnej pokuty.

17. Základnou právnou otázkou bolo posúdenie, či v zmluvnom vzťahu medzi stranami bola platne dojednaná zmluvná pokuta pre prípad porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka. Žalovaní svoju obranu založili v prvom rade na argumentácii, že zmluvná pokuta dohodnutá v bode 3.10 záložnej zmluvy a v bode 8.1.4 úverovej zmluvy nebola dohodnutá platne.

18. Odvolací súd považuje nižšie uvedenú argumentáciu žalovaných, spochybňujúcu platnosť dojednania zmluvnej pokuty, za dôvodnú.

19. Predpokladom pre úspešné uplatnenie zmluvnej pokuty je platné dojednanie zmluvnej pokuty v spojení s porušením zmluvnej povinnosti účastníka zmluvného vzťahu, na ktoré sa zmluvná pokuta viaže.

20. Podľa § 494 OZ z platného záväzku je dlžník povinný niečo dať, konať, niečoho sa zdržať alebo niečo trpieť a veriteľ je oprávnený to od neho požadovať. Citované ustanovenie je definíciou obsahu záväzku. Úspešné uplatnenie zmluvnej pokuty je podmienené porušením zmluvného záväzku, t. j. záväzku niečo dať, konať, niečoho sa zdržať alebo niečo trpieť. Žalobca vzniká nároku na úhradu zmluvnej pokuty viaže na existenciu rozhodnutia súdu, alebo inej právnej skutočnosti, ktoré preukazujú neexistenciu vlastníckeho práva záložcu v čase uzatvorenia tejto zmluvy. Žalobca zároveň odkazuje na vyhlásenie žalovaného 1 (bod 1.6 záložnej zmluvy), podľa ktorého zriadenie záložného práva nie je v rozpore s účelom použitia nehnuteľnosti ani s podmienkou nadobudnutia predmetu zálohu záložcom. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca neopiera nárok na úhradu zmluvnej pokuty o porušenie zmluvnej povinnosti (záväzku), ale o existenciu právnej skutočnosti, resp. o domnelý rozpor s vyhlásením žalovaného 1. Z vyhlásenia žalovaného 1 (bod 1.6 záložnej zmluvy) ani z bodu 3.10 záložnej zmluvy nevyplýva záväzok žalovaného 1 niečo dať, konať, niečoho sa zdržať alebo niečo trpieť. Zároveň je potrebné uviesť, že záväzok nemôže vzniknúť podpisom zmluvy a zároveň byť v tom istom momente porušený. Pokiaľ žalobca opiera svoj nárok na úhradu zmluvnej pokuty o domnelú nepravdivosť vyhlásenia žalovaného 1 (bod 1.6 záložnej zmluvy), je potrebné uviesť, že jedným právnym úkonom (podpisom zmluvy) nie je možné založiť záväzok dať pravdivé vyhlásenie, vyhlásenie dať a zároveň aj záväzok porušiť, pokiaľ

by sa vyhlásenie ukázalo ako nepravdivé. Žalobcom citované ustanovenia záložnej zmluvy neobsahujú záväzok žalovaného 1, a zo strany žalovaného 1 k porušeniu záväzku neprišlo.

21. OZ vyžaduje pre platné dojednanie zmluvnej pokuty okrem písomnej formy aj vymedzenie zmluvnej povinnosti, ktorá má byť takto zabezpečená a dohodu o výške zmluvnej pokuty, resp. spôsob jej určenia. V prípade zmluvnej úpravy uplatnenej žalobcom však v zmysle vyššie uvedeného absentuje vymedzenie zmluvnej povinnosti, ktorá je zmluvnou pokutou zabezpečená, preto bod 3.10 záložnej zmluvy je potrebné považovať za neplatný, resp. dojednanie zmluvnej pokuty v uvedenom bode je neplatné. Povinnosť, ktorej splnenie zmluvná pokuta zabezpečuje, musí byť dostatočne presne a určito identifikovaná, v opačnom prípade ide o neplatnú dohodu o zmluvnej pokute, čo je nepochybne aj prípad dohody o zmluvnej pokute predloženej žalobcom, V prejednávanej veci viaže žalobca nárok na zmluvnú pokutu na neskoršie rozhodnutie súdu alebo inú neskoršiu právne významnú skutočnosť preukazujúcu neexistenciu vlastníckeho práva žalobcu v čase uzavretia záložnej zmluvy. Pokiaľ by sme aj uzavreli, že takéto zmluvné ustanovenie spadá do rámca tzv. „representations and warranties“ (vyhlásenia a záruky) bežných pre zmluvnú úpravu akvizícií, ktoré sa však postupne objavujú aj v iných zmluvných typoch, museli by sme opäť konštatovať, že nejde o záväzky, ale o vyhlásenia o určitom stave, preto nie je možné na základe prípadnej nepravdivosti vyhlásenia uplatňovať nároky z titulu zmluvnej pokuty spôsobenej porušením zmluvnej povinnosti, ktoré uvádza žalobca v žalobe.

22. V prejednávanej veci však bod 3.10 záložnej zmluvy neobsahuje ani len vyhlásenie, ktoré by mohlo spadať do rámca tzv. „representations and warranties“, nakoľko je v ňom odkazované nie na vyhlásenie žalovaného 1 o určitom stave, ale na vznik, neskoršiu existenciu rozsudku, či právnej skutočnosti. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR zo dňa 25. júna 2002. sp. zn. 25Cdo/182/2001 pokutu lze dohodnúť jak pro případ nesplnění vůbec, tak pro případ porušení jakékoliv jiné smluvní povinnosti. Ustanovení § 544 odst. 1 obč. zák., jež je kogentní povahy, tedy umožňuje sjednání smluvní pokuty pro případ porušení povinnosti ze smlouvy vyplývající, přičemž nezbytnou součástí ujednání o smluvní pokutě je zcela přesné a určité označení povinností, při jejímž nesplnění nebo vadném splnění vznikne právo na smluvní pokutu." Z uvedeného je zřejmé, že Najvyšší soud ČR má na mysli zmluvnú povinnosť - porušenie zmluvnej povinnosti môže byť zabezpečené zmluvnou pokutou, pričom Najvyšší súd ČR ďalej uvádza, že musí ísť o presne a určito vymedzenú povinnosť, pri ktorej nesplnení vzniká nárok na zmluvnú pokutu.

23. Žalobca doposiaľ neidentifikoval zmluvnú povinnosť, ktorej porušenie je zabezpečené zmluvnou pokutou. Žalobcom citované body záložnej zmluvy neobsahujú identifikáciu povinnosti, pričom nemožno zmluvnú povinnosť pre účely platného dojednania zmluvnej pokuty vyvodzovať nepriamo z viacerých zmluvných podmienok, práve naopak, zabezpečovaná povinnosť musí byť presne, určito a zrozumiteľne označená. Pokiaľ podľa žalobcu predstavuje žalovaný nárok zmluvnú pokutu za porušenie zmluvnej povinnosti, musí byť nejasná, neurčitá, nezrozumiteľná zmluvná úprava pričítaná na ťarchu tej strany, ktorá zmluvu pripravila. Uvedené výkladové pravidlo sa nazýva výklad contra proferentem, pričom v prejednávanej veci je zřejmé, že nie je splnená podmienka dostatočnej identifikácie zmluvnej povinnosti, pričom takýto nedostatok je sankcionovaný neplatnosťou dohody o zmluvnej pokute.

24. Rovnaké závery platia aj pre dojednanie zmluvnej pokuty v bode 8.1.4 úverovej zmluvy, ktoré je obsahovo totožné s dojednaním zmluvnej pokuty v bode 3.10 záložnej zmluvy.

25. Zo znenia § 544 odseku 1 OZ vyplýva, že predpokladom pre vznik zabezpečenia záväzku zmluvnou pokutou je zmluva, na základe ktorej veriteľ a dlžník sa dohodnú na tom, že účastník záväzkového vzťahu, ktorý porušil dohodnutú zmluvnú povinnosť, zaplatí zmluvnú pokutu, a to aj vtedy, keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Ustanovenia § 544 ods. 2 pre platnosť dojednania zmluvnej pokuty predpokladajú, že zmluva bola uzavretá v písomnej forme a v zmluve bola určená výška pokuty alebo bol určený spôsob jej určenia. Absencia čo len jedného z uvedených predpokladov má za následok neplatnosť zmluvy, dojednania zabezpečenia záväzku (zmluvnej pokuty) podľa § 40 ods. 1, § 37 ods. 1 OZ, nie však neplatnosť samotného hlavného záväzku. K samotnej dohode o zabezpečení splnenia záväzku môže dôjsť už pri vzniku samotného hlavného záväzku, ale aj v jeho priebehu a to bez zreteľa na to, či hlavný záväzkový vzťah vznikol zmluvou alebo zo zákona. Zmluvná pokuta z hľadiska charakteru má totiž samostatný základ. Nie je príslušenstvom pohľadávky (preto nie je vylúčené súčasné dojednanie aj zmluvných úrokov) vyplývajúceho z hlavného záväzkového vzťahu, hoci účelovo je s týmto vzťahom nerozlučne spojená. Právo na plnenie zo zmluvnej pokuty môže vzniknúť iba za trvania hlavného záväzkového vzťahu. Na strane druhej, ak však právo zo zmluvnej

pokuty vzniklo za trvania hlavného záväzkového vzťahu, právo na plnenie zo zmluvnej pokuty trvá aj vtedy, ak hlavný záväzkový vzťah zanikol.

26. Zmluvná pokuta je svojim charakterom zodpovednosťou za zavinenie. Zákonný princíp zavinenia je však možné zmluvne vylúčiť a dohodnúť zodpovednosť povinnej osoby a to aj vtedy, ak nesplnenie povinnosti zodpovedná osoba nezavinila. Zaplatenie zmluvnej pokuty nemá za následok zánik hlavného záväzkového vzťahu a ani nemá bez ďalšieho za následok možnosť odstúpiť od zmluvy a splniť hlavnú záväzkovú povinnosť riadne a včas. Vo svojej podstate ide o zmluvnú sankciu za nesplnenie povinnosti, ktorú povinná osoba musí zaplatiť aj vtedy, ak oprávnenej osobe nevznikne nesplnením povinnosti žiadna škoda. Ak však porušením povinnosti vznikne škoda, platí osobitná právna úprava uvedená v ustanoveniach § 545 OZ.

27. Poukazujúc na rozsudok NS SR z 30.09.2008 sp. zn. 2Cdo/172/2007, účelom zmluvnej pokuty je donútiť dlžníka pod hrozbou majetkovej sankcie k riadnemu splneniu záväzku. Zmluvná pokuta teda predovšetkým predstavuje hrozbu dlžníkovi, že pokiaľ nesplní svoju zmluvnú povinnosť, vznikne mu povinnosť poskytnúť pre tento prípad dojednané plnenie, t.j. pokutu. Dojednaná zmluvná pokuta má teda predovšetkým čeliť porušeniu povinností (funkcia prevenčná), lebo ak bude zabezpečená povinnosť splnená, bola hlavná funkcia zmluvnej pokuty vyčerpaná. Okrem toho zmluvná pokuta má aj funkciu reparačnú (uhradzovaciú), lebo jej zmyslom je tiež reparaovať na strane veriteľa ujmu, ktorá mu vznikla v dôsledku porušenia povinnosti zo strany dlžníka. Zároveň však zmluvná pokuta môže zahŕňať aj ďalšie sumy, ktoré predstavujú trest (sankciu) pre toho, kto povinnosť porušil, pričom zmluvná pokuta je nezávislá od vzniku škody.

28. Z ust. § 544 <.OZ <.vyplýva, že aj dohoda o zmluvnej pokute musí spĺňať náležitosti vyžadované pri každom právnom úkone podľa § 37 OZ, teda musí byť určitá a zrozumiteľná, inak je neplatná. Súdny opakovaně judikovali, že napr. dojednanie zmluvnej pokuty spôsobom „v prípade porušenia zmluvných povinností“ (s demonštratívnym výpočtom určitých povinností) je účastník povinný uhradiť zmluvnú pokutu v stanovenej výške, podmienku určitosti právneho úkonu nespĺňa. Uvedená formulácia neumožňuje posúdenie, porušenie ktorej povinnosti účastníka je sankcionované zmluvnou pokutou. Zároveň pre svoju neurčitosť neumožňuje posúdenie primeranosti výšky zmluvnej pokuty vo vzťahu k zabezpečenej povinnosti. Pri rovnakej právnej úprave ako je v SR vyššie uvedeným spôsobom judikoval NS ČR, ktorý v rozhodnutí sp. zn. 2 Odon 90/97 vyslovil, že pri formulácii dohody o zmluvnej pokute spôsobom „ak obsluhovateľ v priebehu platnosti zmluvy poruší svoje zmluvné záväzky, neboli v dohode o zmluvnej pokute dostatočne určite popísané povinnosti, ktoré mali byť zaistené zmluvnou pokutou. Zo slov porušenie zmluvného vzťahu nemožno vyvodiť, ktoré konkrétne povinnosti zo zmluvného vzťahu, poprípade ich určitý súhrn mal byť zaistený zmluvnou pokutou, čo je podmienkou pre to, aby pri ich porušení mohla byť uplatnená táto sankcia“. Uvedený názor NS ČR potvrdil aj v rozhodnutí sp. zn. 28 Cdo/1526/2009, v ktorom uviedol, že zmluvné dojednanie, podľa ktorého je povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu viazaná na „porušenie zmluvného vzťahu“ je pre neurčitosť neplatné, pretože z neho nemožno vyvodiť, ktoré konkrétne povinnosti zo zmluvného vzťahu majú byť zabezpečené zmluvnou pokutou. Rovnako NS SR vo veci sp. zn. M Obdo 4/2003 uviedol, že v dohode o zmluvnej pokute musí byť povinnosť, ktorú zmluvná pokuta zabezpečuje vymedzená určito, inak je dohoda neplatná. Nevyhnutnosť určitosti vymedzenia zmluvnej povinnosti pre platnosť dojednania zmluvnej pokuty konštatoval aj Najvyšší súd ČR v rozhodnutiach sp.zn. 33 Cdo 694/2011 a sp.zn. 32 Cdo 493/2011, ako aj Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 5 Obdo 11/2008 zo dňa 11. decembra 2008, či v uznesení sp. zn. 2 M Cdo 15/2010.

29. Zmluvná voľnosť umožňuje subjektom občianskoprávných vzťahov najlepšie realizovať vlastné osobné a hospodárske predstavy a zámery v súlade s ich individuálnymi záujmami a potrebami. To teda znamená, že v prvom rade platí to, čo si zmluvné subjekty spolu dohodli (ich dohoda je potom rovnako záväzná ako sám zákon - lex contractus). Ak však subjekty už raz uzavrujú podľa svojho slobodného rozhodnutia určitú zmluvu (či už pomenovanú alebo nepomenovanú), platí, že túto zmluvu sú povinní plniť (pacta sunt servanda), a to aj keby plnenie bolo pre niektorú zo zmluvných strán nevýhodné.

30. Predpokladom platnosti akejkoľvek zmluvy je však dostatočne určité vymedzenie záväzkov z nej plynúcich. Z uvedeného vyplýva záver, že pokiaľ žalobca formuloval také znenie záložnej aj úverovej zmluvy v časti dojednania zmluvnej pokuty v bode 3.10 a v bode 8.1.4, ktoré neobsahuje základnú obsahovú náležitosť pre platné dojednanie zmluvnej pokuty, a to jasné a určité vymedzenie zmluvnej

povinnosti dlžníka, pri porušení ktorej vzniká veriteľovi právo na zaplataenie zmluvnej pokuty, je potrebné takéto dojednania považovať za neplatné pre rozpor s ust. § 544 ods. 1 OZ.

31. Odvolací súd pre úplnosť dodáva, že nepovažoval za potrebné vyzývať sporové strany na vyjadrenie k možnému inému právnomu posúdeniu, nakoľko argument o neplatnosti dojednania zmluvnej pokuty žalovaní uplatnili už v odpore proti platobnému rozkazu, svoju argumentáciu zopakovali v konaní pred súdom prvej inštancie a žalovaný 1 ju zopakoval aj v odvolacom konaní, žalobca tak mal dostatočnú možnosť sa k tejto právnej otázke vyjadriť a právne posúdenie odvolacieho súdu tak nemôže byť pre neho prekvapivé.

32. Ak by aj súd považoval dojednanie zmluvnej pokuty za platné, ani tak by nebolo možné žalobe vyhovieť, a to z dôvodov, ktoré v napadnutom rozsudku vecne správne uviedol súd prvej inštancie.

33. Súd prvej inštancie správne vychádzal z toho, že obsah zmluvných dojednaní v bode 3.10 záložnej zmluvy a v bode 8.1.4 úverovej zmluvy je totožný, pričom je z neho zrejmé, že hlavným predpokladom pre úspešné uplatnenie nároku na zaplataenie zmluvnej pokuty či už voči žalovanému 1 alebo žalovanému 2 je nesporná (preukázaná) existencia rozhodnutia súdu alebo inej právnej skutočnosti, preukazujúcich neexistenciu vlastníckeho práva záložcu (žalovaného 1) v čase uzatvorenia týchto zmlúv (20.01.2012) alebo iné obmedzenie dispozičného práva záložcu k zálohu, ktoré (priamo) spôsobí neplatnosť tejto zmluvy. Dôkazné bremeno na strane žalobcu v tomto konaní teda primárne predstavuje preukázanie neexistencie vlastníckeho práva záložcu (žalovaného 1) k zálohu (nehnutelnosť vyššie špecifikovaná), a to predložením buď právoplatného rozhodnutia súdu, alebo preukázaním právnej skutočnosti (objektívnej alebo subjektívnej). Žalobca mal za to, že uvedenú dôkaznú povinnosť splnil predložením rozsudku Okresného súdu Galanta sp. zn. 2T/36/2014 z 10.05.2016 v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3To/73/2016 zo dňa 22.11.2016, teda doložením rozhodnutia súdu, preukazujúceho neexistenciu vlastníckeho práva resp. obmedzenie dispozičného práva záložcu k zálohu v čase uzatvorenia záložnej zmluvy. Súd prvej inštancie sa správne nestotožnil s názorom žalobcu o tom, že predložením uvedených rozhodnutí je preukázaná neexistencia vlastníckeho práva žalovaného 1 k zálohu, nakoľko s poukazom na ust. § 193 CSP, súd je viazaný rozsudkom vyneseným v trestnom konaní len v časti výroku o tom, že bol spáchaný trestný čin (v danom prípade zločin podvodu), avšak aj s prihliadnutím na príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka a katastrálneho zákona, zmenu v označení vlastníka nehnuteľnosti k určitému dátumu nemožno vykonať na základe rozsudku vyneseného v trestnom konaní vzhľadom na absenciu vykonateľného petitu rozsudku pre daný účel (súd v trestnom konaní rozhoduje o vine a treste, nie o určení, či tu právo je alebo nie je).

34. Cestou právoplatného súdneho rozhodnutia možno zmenu vlastníka vykonať len v civilnom sporovom konaní iniciovaným na základe určovacej žaloby podľa ust. § 137 písm. c) CSP. Práve takým konaním je už prebiehajúce a doposiaľ právoplatne neskončené konanie na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 10C/61/2013 o určení vlastníctva k predmetnej nehnuteľnosti (záloh), kde žalovaný 1 má vystupovať v procesnom postavení žalovaného podľa označenia žalobcu. Právoplatné rozhodnutie v konaní sp. zn. 10C/61/2013 je práve takým typom súdneho rozhodnutia, ktorým môže byť (vzhľadom na jeho výsledok) dosiahnutá zmena v označení vlastníka zálohu k rozhodnému dátumu v príslušnom liste vlastníctva a ktorý rozsudok v časti jeho výroku je záväzný pre súd aj v tomto konaní. Súd zároveň konštatuje, že žalobca neoznačil a ani nepreukázal existenciu prípadnej právnej skutočnosti, či už objektívnej alebo subjektívnej, ktorá by rovnako ako súdne rozhodnutie preukazovala neexistenciu vlastníckeho práva žalovaného 1 k zálohu.

35. Odvolateľ sa mylí, pokiaľ tvrdí, že v konaní bola preukázaná existencia inej právnej skutočnosti, z ktorej jednoznačne vyplýva, že žalovaný nemal vlastnícke právo k založeným nehnuteľnostiam, nakoľko ich nadobudol na základe absolútne neplatného právneho úkonu, pričom konanie žalovaného 1 bolo v takom hrubom rozpore s právnymi predpismi, že došlo nielen k porušeniu občianskoprávných, ale aj trestnoprávných predpisov a bola naplnená skutková podstata zločinu podvodu, a tak samotný trestný rozsudok teda nie je skutočnosťou o ktorú žalobca opiera svoj nárok, ale len dôkazom o existencii takejto skutočnosti. Napriek tomu, že súd v trestnom konaní ustálil skutok žalovaného 1, ktorý naplnil skutkovú podstatu zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr.zákona, definovanie tohto skutku nepredstavuje právnu skutočnosť preukazujúcu neexistenciu vlastníckeho práva záložcu k zálohu, tak ako už bolo uvedené vyššie, nakoľko s poukazom na ust. § 193 CSP súd je viazaný rozsudkom

vyneseným v trestnom konaní len v časti výroku o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal. Otázka určenia vlastníckeho práva môže byť riešená len v civilnom sporovom konaní.

36. Odvolateľ nedôvodne namietal prekvapivosť právneho posúdenia súdom prvej inštancie. K námietke žalobcu, že bolo povinnosťou súdu v rámci postupu podľa § 181 ods. 2 CSP oboznámiť strany sporu s tým, čo považuje za nepreukázané, aby mali možnosť sa k predmetnej skutočnosti vyjadriť a prípadne použiť ďalšie prostriedky procesného útoku či obrany, či navrhnúť ďalšie dôkazy, odvolací súd zhodne s argumentáciou žalovaného 1 uvádza, že postup súdu prvej inštancie bol správny, pričom zo samotnej zápisnice z pojednávania je zrejmé, že súd prvej inštancie poučil strany sporu podľa § 181 ods. 2 CSP. Priebeh pojednávania bol z procesného hľadiska správny, zákonný sudca rešpektoval znenie CSP a postupoval v konaní v súlade so zákonom. Žalobca bol na pojednávaní vo veci samej prítomný a mal dostatok priestoru uplatniť prostriedky procesného útoku a obrany. Pokiaľ žalobca tvrdí, že rozhodnutie súdu je prekvapivé a vychádza zo skutočností, ktoré v rámci pojednávania neboli zo strany súdu označené ako sporné, žalobca nerozlišuje inštitút predbežného právneho posúdenia a označenie tvrdení za sporné, či nesporné. Žalovaný 1 v písomných podaniach a rovnako aj na pojednávaní vo veci samej rozporoval tvrdenia žalobcu o tom, že je preukázaná existencia právoplatného rozhodnutia súdu alebo inej právnej skutočnosti, ktorá by preukazovala neexistenciu vlastníckeho práva záložcu v čase uzatvorenia úverovej a záložnej zmluvy. Tvrdenie o existencii právoplatného rozhodnutia súdu alebo inej právnej skutočnosti, ktorá by preukazovala neexistenciu vlastníckeho práva záložcu v čase uzatvorenia úverovej a záložnej zmluvy, bolo od prvého úkonu žalovaného 1 vo veci popierané, preto v zmysle citovaného § 151 ods. 1 CSP sa uvedené tvrdenie žalobcu a contrario považuje za sporné.

37. Úlohou strán sporu je v takom prípade použiť prostriedky procesného útoku / obranu na podporu svojich tvrdení. Pokiaľ sa súd v rámci predbežného právneho posúdenia prikloní na jednu či druhú stranu, neznamená to, že popierané tvrdenia jednej či druhej strany strácajú povahu sporných. Tvrdenia riadne rozporované protistranou sú tvrdeniami spornými bez ohľadu na právny názor súdu vyslovený v predbežnom právnom posúdení. Ak strana sporu popiera skutkové okolnosti tvrdené protistranou, je úlohou druhej strany sporu, aby využila prostriedky procesného útoku / obrany na preukázanie svojich tvrdení bez ohľadu na to, či súd vysloví, ktoré tvrdenia považuje za sporné alebo nesporné. Žalobcovi bolo dostatočne umožnené tvrdiť skutočnosti významné z hľadiska právneho názoru súdu a navrhovať na ich preukázanie dôkazy. Konštatovanie žalovaného 1 je zároveň podporené aj skutočnosťou, že súd prvej inštancie sa priklonil k právnemu názoru, ktorý bol v konaní už skôr prezentovaný žalovanými ako stranami sporu, čo znamená, že sa nejednalo o iné (prekvapivé) právne posúdenie (také, ktoré nebolo niektorou zo strán sporu prezentované), ktoré by mohlo strany sporu zaskočiť. Je vecou a na zodpovednosti žalobcu, do akej miery sa bude voči tvrdeniami protistrany brániť a aké procesné návrhy bude v konaní predkladať.

38. Rovnako nedôvodná je ďalšia odvolacia námietka žalobcu, že prvoinstančný súd pochybil, keď sám ex offo neprerušil konanie, nakoľko mal vedomosť o vedení konania o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam sp. zn. 10C/61/2013, pokiaľ považoval vyriešenie otázky, ktorá je predmetom uvedeného konania, za základ rozhodnutia v tejto veci. Odvolací súd zhodne s argumentáciou žalovaného 1 uvádza, že CSP (najmä § 162 - 165) neukladá konajúcemu súdu povinnosť obligatórne ex offo prerušiť konanie v prípade, na ktorý poukazuje žalobca. Pokiaľ súd prvej inštancie konanie neprerušil, nepostupoval v rozpore so zákonom a nemožno takýto postup súdu hodnotiť ako nesprávny. Sám žalobca mal možnosť súdu prvej inštancie navrhnúť prerušenie konania, či už písomne alebo priamo na pojednávaní, čo však nespravil. Prerušiť konanie navrhol až v odvolaní vo veci samej, pričom však neexistuje dôvod na prerušenie konania ani v odvolacom konaní.

39. Žalobca svoj nárok zakladá a odôvodňuje existenciou právoplatného rozhodnutia súdu alebo inej právnej skutočnosti, ktorá by preukazovala neexistenciu vlastníckeho práva záložcu v čase uzatvorenia úverovej a záložnej zmluvy. Uvedené tvrdenie žalobca však nepreukázal - nepredložil súdu prvej inštancie rozhodnutie súdu, a zároveň nepreukázal ani inú skutočnosť, ktorá by preukazovala neexistenciu vlastníckeho práva záložcu v čase uzatvorenia úverovej a záložnej zmluvy. Žalobca síce tvrdí, že takouto skutočnosťou je rozsudok Okresného súdu Galanta, sp. zn. 2T/36/2014, ktorým bol žalovaný 1 uznaný za vinného pre spáchanie zločinu podvodu, avšak s takýmto tvrdením nemožno súhlasiť. Aj samotná skutočnosť, že žalobca použil v dojednaní o zmluvnej pokute pojem „iná právna skutočnosť“, je výrazom neurčitosti dojednania o zmluvnej pokute, keď žalobca absolútne nešpecifikuje, o akú právnu skutočnosť má alebo môže ísť. Práve naopak, žalobca svojvoľne označuje za inú právnu

významnú skutočnosť preukazujúcu neexistenciu vlastníckeho práva záložcu v čase uzavretia záložnej zmluvy existenciu rozsudku v trestnom konaní. Existencia rozsudku v trestnom konaní však sama o sebe nemôže byť skutočnosťou, na základe ktorej by mohol žalobca úspešne uplatniť nárok na uhradenie zmluvnej pokuty. Žalobca sám prejedukuje neexistenciu vlastníckeho práva záložcu v čase uzavretia záložnej zmluvy v dôsledku existenciu rozsudku z trestného konania. Judikovať existenciu / neexistenciu vlastníckeho práva záložcu v čase uzavretia záložnej zmluvy však môže len súd v konaní o určovacej žalobe.

40. Prípadné prerušenie konania do doby právoplatného skončenia konania vedeného Okresným súdom Galanta pod sp. zn. 10C/61/2013 by aj podľa odvolacieho súdu predstavovalo porušenie zásady „rovnosti zbraní“. Skutočnosť, že žalobca podal voči žalovaným žalobu, v ktorej uvádza tvrdenia nepodložené dôkazmi, nemôže ísť na ťarchu žalovaných. Prerušenie konania by znamenalo, že konajúci súd de facto supluje, alebo inými slovami, pomáha žalobcovi k uneseniu dôkazného bremena. Je to však práve žalobca, koho povinnosťou je uniesť dôkazné bremeno. Pokiaľ sa obráti na súd so žalobou a nedokáže uniesť dôkazné bremeno, musí byť v konaní neúspešný. Žalobca sa nemôže v prípade iniciovania sporu spoliehať na to, že súd konanie preruší do doby právoplatnosti rozsudku v inom konaní, a toto následne predloží konajúcemu súdu ako dôkaz. Žalobca je v konaní vedenom Okresným súdom Galanta pod sp. zn. 10C/61/2013 v postavení intervenienta. O uvedenom konaní mal žalobca vedomosť už v čase podania žaloby, nakoľko na predmetné konanie sám v žalobe poukazuje. Žalobca mal preto napr. možnosť vstúpiť ako intervenient do uvedeného konania už v čase pred podaním žaloby o zaplatenie zmluvnej pokuty, počkať si na rozhodnutie a následne iniciovať konanie o plnenie. Žalobca však žalobu podal predčasne, čo je plne na jeho vôli a zodpovednosti, pričom túto zodpovednosť nemôže prenášať na súd prvej inštancie. Súd prvej inštancie postupoval správne, ak konanie neprerušil. Neexistuje zákonný dôvod pre prerušenie konania ani v odvolacom konaní. Rozhodnutie v prejednávanej veci bez skončenia súdneho konania vedeného Okresným súdom Galanta pod sp. zn. 10C/61/2013 nemôže na strane žalobcu spôsobiť žiadne vážne neodstrániteľné následky. Odvolací súd preto návrh žalobcu na prerušenie konania podľa § 164 CSP zamietol.

41. Vo vzťahu k návrhu na pripustenie zmeny žaloby podľa § 139 CSP, ktorý žalobca uvádza v bode III. odvolania, odvolací súd s poukazom na § 371 CSP, podľa ktorého žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť, návrh žalobcu na zmenu žaloby neprípustil.

42. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie, vrátane vecne správneho závislého výroku II. a III. o náhrade trov konania, v súlade s ust. § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

43. Žalovaný 1 má voči žalobcovi podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a § 396 ods. 1 C.s.p. nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, vzhľadom na to, že žalovaný 1 bol v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešný a žalobca bol v odvolacom konaní v celom rozsahu neúspešný a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne úspešnému žalovanému 1 náhradu trov konania nepriznať (§ 257 C.s.p.). V prípade, že žalovanému 1 vznikli nejaké trovy odvolacieho konania, o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 C.s.p. súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

44. V odvolacom konaní vo veci samej aj úspešnému žalovanému 2 vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bol žalovaný 2 v odvolacom konaní pasívny, nevykonal žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnil, ani nevyčísľil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

45. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).